

तां कैकेयीं पुण्यप्रभाता पुण्यसाधनप्रभातकालावच्छिन्ना जातेत्यर्थः ॥ यद्वा निरंतररामचिंतासमेतत्वात्पुण्याशर्वरी तथाजातेत्यर्थः ॥ १९ ॥ रोषमृच्छिता क्रोध
व्याप्ता परुषं मदीयंक्रणंदत्वाइतउत्तिष्ठेत्येवंरूपं ॥ २० ॥ गरोविषं रुजाशूलादि तद्वद्दुःखदं किंभाषसे व्यर्थमेवेतिभावः ॥ वाक्यमंगरुजोपममितिपाठे ॥ अंगेतिराजामं
त्रणं इहानाययितुंमदृणदानंविना इतोबहिर्गमनमशक्यमितितात्पर्यं ॥ २१ ॥ कृतकृत्यः कृतशौचादिकृत्यः ॥ कृत्यइत्यावश्यकैकृत्यप्रत्ययः ॥ २२ ॥ तुन्नः व्यथांप्रापि
तः तुन्नइतिपाठे प्रेरितः तीक्ष्णप्रतोदप्रेरितोहयोयथाश्वारोहाधीनस्तथातद्वाक्यप्रेरितोराजा तदधीनोभूत्वाहेत्यर्थः ॥ २३ ॥ तदाह ॥ धर्मेति ॥ एवंच ममाचेतनत्वाच्चमेव

तांतयाब्रुवतस्तस्यभूमिपस्यमहात्मनः॥प्रभाताशर्वरीपुण्याचंद्रनक्षत्रमालिनी॥ १९॥ततःपापसमाचाराकैकेयीपार्थिवंपुनः॥ ३
वाचपरुषंवाक्यंवाक्यज्ञारोपमृच्छिता॥२०॥किमिदंभाषसेराजन्वाक्यंगरुजोपमं॥आनाययितुमक्लिष्टंपुत्रंराममिहार्हसि॥२१॥
स्थाप्यराज्यममसुतंकृत्यारामंवनेचरं ॥ निःसपत्नांचमांकृत्याकृतकृत्योभविष्यसि ॥ २२ ॥ सतुन्नइवतीक्ष्णेनप्रतोदेनहयोत्तमः॥
राजाप्रचोदितोऽभीक्ष्णंकैकेय्यावाक्यमब्रवीत् ॥ २३ ॥ धर्मबंधेनबद्धोस्मिनष्टाचममचेतना॥ज्येष्ठपुत्रंप्रियंरामंद्रष्टुमिच्छामिधा
र्मिकं ॥ २४ ॥ ततःप्रभातारजनींउदितेचदिक्करे ॥ पुण्येनक्षत्रयोगेचमुहूर्तेचसमागते ॥ २५ ॥ वसिष्ठोऽगुणसंपन्नःशिष्यैःपरिवृत
स्तथा ॥ उपगृह्याशुसंभारान्प्रविवेशपुरोत्तमं ॥ २६ ॥ सिक्तसंमार्जितपथांपताकोत्तमभूषितां ॥ संहृष्टमनुजोपेतांसमृद्धविपणाप
णां ॥ २७ ॥ महोत्सवसमायुक्तांराघवार्थेसमुत्सुकां ॥ चंदनागुरुधूपैश्चसर्वतःपरिधूपितां ॥ २८ ॥ स्वाभीष्टं यथासिध्यति तथाकुरु ॥ अहं न
किमपिवक्ष्यामीतिभावः ॥ सर्वथाचेतनानाशात्पाक् रामंद्रष्टुंपरमिच्छामि ॥ तद्यथासंपद्यतेतथाकुरु एतावद्वा मदितुंकुर्वितिभावः ॥ २४ ॥ प्रभातारजनींदृष्ट्वा सरध्वांक
तस्मानादिनित्यक्रियइतिशेषः ॥ वसिष्ठः पुरोत्तमंप्रविवेशेतिउत्तरश्लोकेनान्वयः ॥ कवेरपिर्वर्णनीयमपिभावेन शोकाविष्टत्वात्न्यूनपदादिकमदोषः ॥ २५ ॥ संभारान्कुशा
दीन् ॥ २६ ॥ संमार्जनं मार्जन्याधूलिनिराकरणं ॥ समृद्धाविपणाःक्रेयपदार्थायेषु तादृशाआपणायस्यांसा ॥ २७ ॥ समुत्सुकां समुत्सुकजनां ॥ २८ ॥